

Yrkande om återremiss av Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen

1. Policyn återremitteras till Stadsledningskontoret i samverkan med miljö- och klimatnämnden för att göra följande justeringar:
 - Namnet på policyn ändras till: "Göteborgs stads miljöpolicy - för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling"
 - Göteborgs stads höga ambitionsnivå om att klara Agenda 2030-målen och att vara klimatneutrala till 2030 förtydligas.
 - En revidering av texten görs i syfte att göra den mer lättillgänglig.

Yrkande

I tjänsteutlåtande framgår att den tidigare miljöpolicy reviderats för att vara i linje med det nu gällande miljö- och klimatprogrammet samt att Göteborg stad behöver ha en policy för att leva upp till kraven i miljöledningssystemet. Vi är positiva till att miljöpolicyn uppdateras och vill tydliggöra att miljöpolicyn inte ska betraktas som ett "formaliadokument" och som nu revideras för att passa i förutbestämda mallar. Miljöpolicyn ska tydligt klargöra stadens höga ambitioner för miljö- och klimatarbetet och beslutas av stadens högra organ, kommunfullmäktige. Den ska fungera som en enkel och tydlig vägledning för miljö- och klimatarbetet i stadens förvaltningar och bolag.

Miljöpolicyn ska vara ett dokument som är lätt att hitta samt lätt att läsa och förstå för alla anställda inom Göteborg stad, för medborgare och andra organisationer. Vi rödgrönrosa anser att den policy som nu föreslås bör förenklas språkligt för att vara mer lättillgänglig och därmed nå ut till fler. Vi anser också att det vore bra om policyn benämns just "miljöpolicy" eftersom det är ett vedertaget begrepp och ett sökord som gör policyn lättare att hitta vid en sökning.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-12-15

Diarienummer 1316/21

Handläggare

Catarina Sjögren

Telefon: 031-368 04 37

E-post: catarina.sjogren@stadshuset.goteborg.se

Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling (reviderad miljöpolicy för Göteborgs Stad)

Förslag till beslut

I kommunstyrelse och kommunfullmäktige:

Reviderad miljöpolicy för Göteborgs Stad med rubriken Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling, i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas.

Sammanfattning

Miljö- och klimatnämnden har identifierat behov av att uppdatera Miljöpolicyen för Göteborgs Stad (2013-11-07, § 16 Dnr 0870/13) för att säkerställa överensstämmelse med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram (2021-03-25 § 18, Dnr 0409/19), anvisningen för systematisk miljöledning – miljöledningssystemet (2020-10-15, § 31, Dnr 0323/20), adressera hållbar utveckling med anledning av kommunfullmäktiges direktiv om integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete i enlighet med målen i Agenda 2030 samt återspegla grundsatserna för stadens nya miljöstyrning.

Initiativet till uppdateringen har tagits inom ramen för miljö- och klimatnämndens uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2021 att, tillsammans med kommunstyrelsen, vara drivande i implementeringen av Göteborgs Stads miljöledningssystem i alla stadens verksamheter. Det är också en del av miljö- och klimatnämndens reglementsenliga uppdrag att driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling, däribland utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området.

Rubriken och innehållet är breddat för att tydliggöra att policyn greppar över den ekologiska dimensionen samt förhåller sig till direktiv för hållbar utveckling som helhet. Innehållet är strukturerat i fem områden: styrning, stadens roll, ansvarstagande, samspel med omvärlden och arbetsformer. I och med miljöledningssystemet tillkomst har uppdateringen av policyn även medfört att externa krav i standarder och ramverk tillgodoses till fullo.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Policyn anger grundprinciper som ska präglade Göteborgs Stads styrning av arbetet inom den ekologiska dimensionen, medan valet av ambitionsnivåer (målsättningar, strategiska vägval och åtgärder) där den faktiska resursåtgången uppstår bestäms av program och

planer på området. Policyn är ett styrmedel för att skickliggöra och motivera den omställning som redan påbörjats i och med miljö- och klimatprogrammet och miljöledningssystemet.

Den uppdaterade versionen innehåller principer som till stora delar tangerar nuvarande miljöpolicy kompletterat med bakomliggande principer för kraven i miljöledningssystemet. Ambitioner kring samverkan, att agera förebild, att ta en ledande roll i omställningen operationaliseras via miljö- och klimatprogrammet. Även med hänsyn till de konsekvenser som kan uppstå då policyn bärs vidare i planerande beslut (verksamhetsplaner, projektplaner, handlingsplaner) bedömer därför Stadsledningskontoret att det inte tillkommer styrinsatser som inte redan är uttalade via angränsande beslut.

Stadsledningskontoret instämmer därför med miljö- och klimatnämnden som inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ärendet som helhet handlar om den ekologiska dimensionen. Policyn utgör stadens övergripande reglerande dokument för styrning av den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Den uttrycker grundläggande principer som omsätts i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram och det stadengemensamma miljöledningssystemet. Policyn och anvisningen för systematisk miljöledning reglerar en grund för stärkt styrning som ska skapa förutsättningar för att minska stadens sammantagna negativa miljöpåverkan och kraftsamla kring gemensamma målsättningar som återfinns i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram samt kommunfullmäktiges budget.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stad ska stärka sin styrning i förhållande till de globala hållbarhetsmålen och samtliga nämnder har fått förtydligat i sina reglementen att organisationerna ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030. Där anges också att de tre dimensionerna ska samspela och stödja varandra. Åtaganden för den ekologiska dimensionen i denna policy är därför formade för att stödja direktiven för hållbar utveckling som helhet.

Bilagor

1. Miljö- och klimatnämndens handlingar (protokoll och tjänsteutlåtande)
2. Miljöpolicy för Göteborgs Stad
3. Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling

Ärendet

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har att ta ställning till miljö- och klimatnämndens uppdaterade miljöpolicy för Göteborgs Stad: Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling, i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och klimatnämnden har identifierat behov av att uppdatera Miljöpolicyen för Göteborgs Stad (2013-11-07, § 16 Dnr 0870/13) för att säkerställa överensstämmelse med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram (2021-03-25 § 18, Dnr 0409/19), anvisningen för systematisk miljöledning – miljöledningssystemet (2020-10-15, § 31, Dnr 0323/20), adressera hållbar utveckling med anledning av kommunfullmäktiges direktiv om integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete i enlighet med målen i Agenda 2030 samt återspegla grundsatserna för stadens nya miljöstyrning.

Initiativet till att uppdatera miljöpolicyen har tagits inom ramen för miljö- och klimatnämndens uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2021 att, tillsammans med kommunstyrelsen, vara drivande i implementeringen av Göteborgs Stads miljöledningssystem i alla stadens verksamheter. Det är också en del av miljö- och klimatnämndens reglementsenliga uppdrag att driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling, däribland utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området.

Miljöförvaltningen och stadsledningskontoret har uppdaterat policyen i samverkan.

Policyns syfte och funktion

Policyen anger Göteborgs Stads gemensamma åtaganden och styrande principer för arbetet inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Utifrån policyen kan nämnder och bolagsstyrelser komplettera med verksamhetsspecifika policydokument som en del av sin systematiska miljöledning, vilket Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning också anger. Policyen, som är det övergripande reglerande styrande dokumentet inom den ekologiska dimensionen, syftar också till att förmedla grundsatser för övriga reglerande och planerande styrande dokument inom dimensionen.

Förutom ovanstående har en gemensam policy för den ekologiska dimensionen ett kommunikativt värde för att tillgängliggöra stadens miljöstyrning, både internt och gentemot externa intressenter.

Utgångspunkter

Beredningen har haft tre utgångspunkter:

1. Säkerställa överensstämmelse med ansatserna i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram och Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning – ramverk för miljöledningssystemet

Det är viktigt att det råder överensstämmelse mellan styrande dokument på området för största möjliga genomslag. Under en relativt kort period har Göteborgs Stad har stärkt sin miljöstyrning på flera sätt; kommunfullmäktiges beslut om miljö- och klimatprogrammets mål och strategier, samt det gemensamma miljöledningssystemet, utgör två bärande delar i stadens miljöstyrning.

Göteborgs Stads nuvarande miljöpolicy har i sina skrivelser tydliga kopplingar till det tidigare miljöprogrammet och hänvisningar till mål som har förändrats. Med ett nytt miljö- och klimatprogram behöver även stadens miljöpolicy uppdateras.

Stadens gemensamma miljöledningssystem uttrycks som en uppsättning ramkrav i Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning. Genom uppdateringen av policyn förtydligas de bakomliggande principerna för kraven på styrning, arbetsformer, ansvar och roller, vilket ger en kontext till miljöledningssystemet.

Uppdateringen av policyn förtydligar grundsatserna i den samlade miljöstyrningen så att innehåll i programmet, anvisningen och övriga planerande som reglerande styrande dokument kan få en begriplig grund att stå på. Det blir också vägledande för tillkommande planerande och reglerande styrande dokument inom dimensionen.

2. Tillse att stadens miljöledning harmoniserar med krav i ramverk och standarder och skapa förutsättningar för bolag och förvaltningar att kunna motsvara krav som ställs vid certifiering eller miljödiplomering.

I ansatsen till att utveckla ett gemensamt miljöledningssystem för stadens verksamheter ingick det att från central nivå bidra till att effektivisera bolagens och förvaltningarnas miljöarbete. I kravstandarder och ramverk för miljöledningssystem som till exempel ISO14001 och Svensk Miljöbas Miljödiplomering finns krav på att verksamheten ska upprätta, införa och underhålla en miljöpolicy eller motsvarande. Den reviderade/uppdaterade policyn kommer att kunna tillgodose nämnder och bolagsstyrelser behov av en miljöpolicy. De nämnder och bolagsstyrelser som önskar kan komplettera med verksamhetsspecifika policydokument som en del av sin systematiska miljöledning.

3. Beakta hållbar utveckling som helhetskoncept

Göteborgs Stad ska stärka sin styrning i förhållande till de globala hållbarhetsmålen. Samtliga nämnder har fått förtydligat i sina reglementen att organisationerna ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030. Där anges också att de tre dimensionerna ska samspela och stödja varandra, vilket innebär att åtaganden för den ekologiska dimensionen i denna policy behöver ta hänsyn till och beakta direktiven för hållbar utveckling som helhet.

Förslag

Med stöd i utgångspunkterna har miljöpolicyn uppdaterats enligt följande:

- Breddad rubrik
Nuvarande benämning Miljöpolicy för Göteborgs Stad ändras till Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Motivet är att tydliggöra att policyn greppar över dimensionen samt förhåller sig till direktiv för hållbar utveckling som helhet.
- Disposition i principområden
Förslaget är strukturerat i fem områden för att tydliggöra vad som regleras. Dessa omfattar styrning, stadens roll, ansvarstagande, samspel med omvärlden och arbetsformer.

- Uppdaterat och kompletterat innehåll

Nuvarande miljöpolicy har uttryckliga kopplingar till det tidigare miljöprogrammet och hänvisar till stadens lokala miljökvalitetsmål. Dessa skrivningar är borttagna och motsvarande direkta hänvisningar görs inte. Däremot lyfts gemensamma mål och strategier som ett angreppssätt för att axla och mobilisera ansvar.

Policyns innehåll har uppdaterats utifrån att staden numera har ett gemensamt miljöledningssystem. Externa ramverk och standarder ställer krav på att det ska finnas policydokument med visst innehåll. Nuvarande miljöpolicy har, i och med miljöledningssystemet tillkomst, kunnat uppdateras så att dessa krav tillgodoses till fullo.

Innehållet har, i enlighet med den breddade rubriken, hänvisningar till hållbar utveckling och samspelet med den ekonomiska respektive sociala dimensionen. Det är framförallt i beslutsprocesserna som beaktanden och avvägningar behöver förstärkas. Därför inleds policyn med principer för styrningen.

Rent generellt är policyn uppdaterad för att bära grundsatser för den nya miljöstyrningen som manar till krafttag i förhållande till utmaningar, proaktivitet, dynamiska och robusta arbetsmetoder i växelverkan och snabba korrigeringar vid uteblivna resultat.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret instämmer i Miljö- och klimatnämndens bedömning att nuvarande miljöpolicy behöver uppdateras för att få entydighet i den samlade miljöstyrningen som policyn, miljö- och klimatprogrammet och anvisningen för systematisk miljöledning formar till stor del.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att policyn till innehåll och form följer Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument. Förutom formmässiga krav, anger riktlinjen att Göteborgs Stad inte ska ha fler styrande dokument än vad som behövs för att styra verksamheten. I samband med att nya styrande dokument eller revideringar av befintliga föreslås, gör därför stadsledningskontoret en bedömning av ändamålsenligheten. Här finner stadsledningskontoret flera motiv för policyn:

- Att Göteborgs Stad mobiliserar kring en samlad och förstärkt miljöstyrning gör det angeläget att hålla samman grundprinciper av policy-karaktär över staden. Principerna bör uttryckas enhetligt. Policyn, som är det övergripande reglerande styrande dokumentet inom den ekologiska dimensionen, anger grundsatser för övriga reglerande och planerande styrande dokument inom dimensionen.
- Externa standarder och ramverk för miljöledningssystem ställer krav på att organisationer ska ha en miljöpolicy. Stadens miljöledningssystem är utformat för att harmoniera med externa krav eftersom de utgör en allmänt godtagen nivå. Anpassningen stödjer förvaltningar och bolag som är certifierade/diplomerade eller arbetar i enlighet med externa ramverk. Samtidigt är ledningssystemet utformat för att främja en fungerande helhet mellan centralt och lokalt arbete i staden. En gemensam policy frigör utrymme för förvaltningar och bolag att formulera sina styrbehov med tanke på uppdrag, miljöpåverkan och förutsättningar. Förvaltnings- eller

bolagsspecifika principer kan med fördel komplettera stadens policy som får en allmän respektive riktad del.

- Breddningen till den ekologiska dimensionen med förhållningssätt gentemot övriga dimensioner av hållbar utveckling, gör att policyn får en vidgad funktion.
- Policies är allmänt betraktade som bärare av en organisations ställningstagande - att organisationen styr området och hur. Den har därför ett symboliskt och kommunikativt värde mot interna och externa intressenter.

Stadsledningskontoret instämmer med miljö- och klimatnämndens bedömning att förslaget inte behöver remitteras då policyn har tagit fasta på ansatserna i Göteborgs Stads nuvarande miljöpolicy och uppdaterat den utifrån stadens nya miljö- och klimatprogram, som i sin tur har remitterats till alla förvaltningar och bolag.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

§ 227 Dnr 2021-16821

Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling - En uppdaterad miljöpolicy för Göteborgs Stad

Beslut

1. Miljö- och klimatnämnden godkänner miljöförvaltningens förslag till uppdatering av miljöpolicy för Göteborgs Stad: "Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling", i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Miljö- och klimatnämnden föreslår kommunstyrelsen att uppdatera miljöpolicy för Göteborgs Stad i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Handlingar

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2021-10-07 med bilaga.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2021-10-22

Vid protokollet

Sekreterare

Sara Alander

Ordförande

Emmyly Bönfors (C)

Justerande

Helena Norin (MP)

Justering av protokollet har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla 2021-10-22.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-10-07

Diarienummer 2021-16821

Handläggare

Mikael Rydberg

Telefon: 031-368 38 26

E-post: mikael.rydberg@miljo.goteborg.se

Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling – en uppdaterad miljöpolicy för Göteborgs Stad

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden godkänner miljöförvaltningens förslag till uppdatering av miljöpolicy för Göteborgs Stad: "Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling", i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Miljö- och klimatnämnden föreslår kommunstyrelsen att uppdatera miljöpolicy för Göteborgs Stad i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Sammanfattning

Miljöpolicyen för Göteborgs Stad¹ behöver uppdateras med anledning av besluten om Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram² och det stadengemensamma miljöledningssystemet³. Det finns dessutom behov av förtydliganden i och med kommunfullmäktiges direktiv om att nämnder ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030.

Initiativet till att uppdatera miljöpolicyen har tagits inom ramen för miljö- och klimatnämndens uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2021 att, tillsammans med kommunstyrelsen, vara drivande i implementeringen av Göteborgs Stads miljöledningssystem i alla stadens verksamheter. Det är också en del av miljö- och klimatnämndens reglementsenliga uppdrag att driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling, däribland utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området.

Utgångspunkter för uppdateringen har varit att säkerställa överensstämmelse med miljö- och klimatprogrammet och anvisningen för systematisk miljöledning, adressera hållbar utveckling med anledning av kommunfullmäktiges direktiv om integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete samt återspegla grundsatserna för stadens nya miljöstyrning.

Rubriken och innehållet är breddat för att tydliggöra att policyen greppar över dimensionen samt förhåller sig till direktiv för hållbar utveckling som helhet. Innehållet

¹ 2013-11-07, § 16 Dnr 0870/13

² 2021-03-25 § 18, Dnr 0409/19

³ 2020-10-15, § 31, Dnr 0323/20

är strukturerat i fem områden: styrning, stadens roll, ansvarstagande, samspel med omvärlden och arbetsformer. I och med miljöledningssystemet tillkomst har uppdateringen av policyn även medfört att externa krav i standarder och ramverk tillgodoses till fullo.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bedömningen ur ekologisk dimension utvecklas under rubriken förvaltningens bedömning.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stad ska stärka sin styrning i förhållande till de globala hållbarhetsmålen och samtliga nämnder har fått förtydligat i sina reglementen att organisationerna ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030. Där anges också att de tre dimensionerna ska samspela och stödja varandra. Åtaganden för den ekologiska dimensionen i denna policy är därför formade för att stödja direktiven för hållbar utveckling som helhet.

Bilagor

1. Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling
2. [Miljöpolicy för Göteborgs Stad](#) (2013-11-07, § 16, Dnr 0870/13)

Ärendet

Miljö- och klimatnämnden ska ta ställning till Miljöförvaltningens förslag på uppdaterad miljöpolicy för Göteborgs Stad: ”Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling” (se bilaga 1) för vidare hantering i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Miljöpolicyen för Göteborgs Stad⁴ behöver uppdateras med anledning av besluten om Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram⁵ och det stadengemensamma miljöledningssystemet⁶. Det finns dessutom behov av förtydliganden i och med kommunfullmäktiges direktiv om att nämnder ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030.

Initiativet till att uppdatera miljöpolicyen har tagits inom ramen för miljö- och klimatnämndens uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2021 att, tillsammans med kommunstyrelsen, vara drivande i implementeringen av Göteborgs Stads miljöledningssystem i alla stadens verksamheter. Det är också en del av miljö- och klimatnämndens reglementsenliga uppdrag att driva och samordna stadens arbete inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling, däribland utarbeta och underställa kommunfullmäktige styrande dokument inom området.

Policyns syfte och funktion

Policyn anger Göteborgs Stads gemensamma åtaganden och styrande principer för arbetet inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Utifrån policyn kan nämnder och bolagsstyrelser komplettera med verksamhets specifika policydokument som en del av sin systematiska miljöledning, vilket Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning också anger. Policyn, som är det övergripande reglerande styrande dokumentet inom den ekologiska dimensionen, syftar också till att förmedla grundsatser som förenar övriga reglerande och planerande styrande dokument inom området.

En gemensam policy för den ekologiska dimensionen har ett symboliskt och kommunikativt värde för kommunikationen av stadens miljöstyrning, både internt och gentemot externa intressenter.

Arbetsform

Miljöförvaltningen och stadsledningskontoret har tagit fram förslaget i samarbete. Programansvariga för miljö- och klimatprogrammet, projektledarna för implementering av miljöledningssystemet samt stadsledningskontorets planeringsledare kopplat till stadsövergripande styrande dokument och ärenden inom den ekologiska dimensionen har deltagit.

Arbetsgruppens har letts av den styrgrupp som bildades i samband med kommunfullmäktiges budgetuppdrag 2019 att revidera miljöprogrammet respektive ta fram och påbörja implementering av miljöledningssystemet.

⁴ 2013-11-07, § 16 Dnr 0870/13

⁵ 2021-03-25 § 18, Dnr 0409/19

⁶ 2020-10-15, § 31, Dnr 0323/20

Utgångspunkter och förslag

I arbetet med att uppdatera Göteborgs Stads miljöpolicy har arbetsgruppen tagit hänsyn till tre utgångspunkter:

- Stämma överens med ansatserna i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram och förstärka kopplingen mellan miljö- och klimatprogrammet och Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning
- Skapa förutsättningar för bolag och förvaltningar att kunna certifiera/miljödiplomera sin organisation genom att stadens styrning harmoniserar med krav i ramverk och standarder
- Beakta hållbar utveckling som helhetskoncept

Stämma överens (överensstämman/passa ihop/förtydliga) med ansatserna i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram och förstärka kopplingen mellan miljö- och klimatprogrammet och Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning

Göteborgs Stads nuvarande miljöpolicy utgick mycket från Göteborgs Stads dåvarande miljöprogram i sina skrivelser. Med ett nytt miljö- och klimatprogram, som utgör det övergripande styrande dokumentet för arbetet inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling i Göteborgs Stad, behöver även stadens miljöpolicy uppdateras och stämma överens med programmet. Genom att policyn förtydligar grunderna i miljö- och klimatprogrammet skapar den även en god koppling mellan stadens planerande och reglerande styrdokument, framför allt mellan miljö- och klimatprogrammet och Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning.

Genom policyn skapas en enhetlig syn på stadens styrning, ambitioner, ansvar och roller, vilket ger en bättre kontext till kraven i Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning.

Skapa förutsättningar för bolag och förvaltningar att kunna certifiera/miljödiplomera sin organisation genom att tillgodose krav som återfinns i ramverk och standarder

Många av stadens förvaltningar och bolag är miljöcertifierade eller miljödiplomerade, eller har ambitionen att bli det. I ansatsen till att utveckla ett gemensamt miljöledningssystem för stadens verksamheter ingick det att från central nivå bidra till att effektivisera bolagens och förvaltningarnas miljöarbete. I kravstandarder och ramverk för miljöledningssystem som till exempel ISO14001 och Svensk Miljöbas Miljödiplomering finns det krav att verksamheten ska upprätta, införa och underhålla en miljöpolicy eller motsvarande. Den reviderade/uppdaterade policyn kommer att kunna tillgodose nämnder och bolagsstyrelserns behov av en miljöpolicy. De nämnder och bolagsstyrelser som önskar kan komplettera med verksamhetsspecifika policydokument som en del av sin systematiska miljöledning.

Beakta hållbar utveckling som helhetskoncept

Göteborgs Stad ska stärka sin styrning i förhållande till de globala hållbarhetsmålen. Samtliga nämnder har fått förtydligat i sina reglementen att organisationerna ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030. Där anges också att de tre dimensionerna ska samspela och stödja varandra, vilket innebär att åtaganden för den ekologiska dimensionen i denna policy behöver ta hänsyn till och beakta direktiven för hållbar utveckling som helhet.

Med stöd i utgångspunkterna har miljöpolicy uppdaterats enligt följande:

- Breddad rubrik

Nuvarande benämning Miljöpolicy för Göteborgs Stad ändras till Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Motivet är, förutom att formaliakraven har ändrats genom riktlinjen för styrande dokument, att tydliggöra att policyn greppar över dimensionen samt förhåller sig till direktiv för hållbar utveckling som helhet.

- Disposition i principområden

Förslaget är strukturerat i fem områden för att tydliggöra vad som regleras. Dessa omfattar styrning, stadens roll, ansvarstagande, samspel med omvärlden och arbetsformer.

- Uppdaterat och kompletterat innehåll

Nuvarande miljöpolicy har uttryckliga kopplingar till det tidigare miljöprogrammet och hänvisar till stadens lokala miljö kvalitetsmål. Dessa skrivningar är borttagna och motsvarande direkta hänvisningar görs inte. Däremot lyfts gemensamma mål och strategier som ett angreppssätt för att axla och mobilisera ansvar.

Policyns innehåll har uppdaterats utifrån att staden numera har ett gemensamt miljöledningssystem. Externa ramverk och standarder ställer krav på att det ska finnas policydokument med visst innehåll. Nuvarande miljöpolicy har, i och med miljöledningssystemet tillkomst, kunnat uppdateras så att dessa krav tillgodoses till fullo.

Innehållet har, i enlighet med den breddade rubriken, hänvisningar till hållbar utveckling och samspelet med den ekonomiska respektive sociala dimensionen. Det är framförallt i beslutsprocesserna som beaktanden och avvägningar behöver förstärkas. Därför inleds policyn med principer för styrningen.

Rent generellt är policyn uppdaterad för att bära grundsatser för den nya miljöstyrningen som manar till krafttag i förhållande till utmaningar, proaktivitet, dynamiska och robusta arbetsmetoder i växelverkan och snabba korrigeringar vid uteblivna resultat.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att Göteborgs stads policy för den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling uppfyller kraven och förväntningarna på ett övergripande dokument för styrning av den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling. Den uttrycker grundläggande principer som omsätts i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram och det stadengemensamma miljöledningssystemet. Vidare är bedömningen att policyn och anvisningen för systematisk miljöledning reglerar en grund för en ny styrning som ska skapa förutsättningar för att minska stadens sammantagna negativa miljöpåverkan och kraftsamla kring gemensamma målsättningar som återfinns i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram samt kommunfullmäktiges budget.

Förvaltningen ser även att den uppdaterade miljöpolicyen kommer att ge stadens bolag och förvaltningar enhetliga grundprinciper för att kunna utforma ett systematiskt miljöarbete som dels uppfyller de krav som Göteborgs Stads styrdokument anger, dels anpassas utifrån förvaltningens och bolagets organisation och ambitioner.

Genom att miljöstyrningen får en röd tråd mellan miljö- och klimatprogram, policy och anvisning stärker staden sin miljöstyrning. Policyn skapar en bro mellan Göteborgs Stads planerande och reglerande styrdokument inom den ekologiska dimensionen.

Förvaltningen ser positivt på att förvaltningarna och bolagen kan, utifrån den gemensamma policyn, utforma en mer specifik och verksamhetsanpassad andra del som visar verksamhetens riktning och förhållningssätt i sitt miljöarbete.

Förvaltningen bedömer att förslaget inte behöver remitteras då policyn har tagit fasta på ansatserna i Göteborgs Stads nuvarande miljöpolicy och uppdaterat den utifrån stadens nya miljö- och klimatprogram, som i sin tur har remitterats till alla förvaltningar och bolag.

Anna Ledin

Direktör

Henriette Söderberg

Avdelningschef

Miljöpolicy för Göteborgs Stad

(H 2013 nr 176, P 2013-11-07, § 16, Dnr 0870/13)

Miljöpolicyn beskriver vårt gemensamma synsätt på miljöarbetet. I Göteborgs Stad ska vi arbeta tillsammans för en god livsmiljö och en hållbar utveckling. Miljöhänsyn ska vara en självklar del i beslut i alla nämnder, styrelser och verksamheter i stadens regi.

Policyn innebär att:

Vi ska vara föregångare och se vår del av helheten

Göteborgs Stad ska vara en föregångare på miljöområdet och eftersträva ett kretsloppssamhälle genom att förebygga och åtgärda miljöproblem. Ekologisk hållbarhet är nödvändigt för miljön och ger ett stort mervärde för människors livskvalitet. Vi måste arbeta långsiktigt med alla tre dimensionerna av hållbar utveckling - den ekologiska, den sociala och den ekonomiska - eftersom de är varandras förutsättningar.

Vi ska minska vår miljöpåverkan till nytta för medborgarna

Tillsammans ska vi minska vår miljöpåverkan, både i vårt interna miljöarbete och i våra olika uppdrag att driva verksamhet till nytta för medborgarna. Vi ska skapa en god livsmiljö för alla som bor, arbetar i eller besöker Göteborg – nu och i framtiden, här och globalt. Om Göteborgs Stad ska bidra till ett rättvist miljöutrymme för alla kan vi inte skjuta miljöproblem utanför kommungränsen eller in i framtiden. Miljöarbetet ska vara en naturlig del i vårt dagliga arbete och det är självklart att vi ska uppfylla lagar och krav som berör vår verksamhet. Men vi ska också sträva efter att göra mer än lagen kräver genom att arbeta med ständiga förbättringar på miljöområdet.

Vi ska inspirera och utbyta kunskap med andra

Genom att driva på utvecklingen och visa på goda exempel vill vi inspirera och underlätta för medborgare, företagare, intresseorganisationer med flera att minska sin miljöpåverkan. Ett framgångsrikt miljöarbete förutsätter att vi utbyter kunskap och utvecklar samarbete med andra aktörer i samhället.

Vi uppnår detta bland annat genom att arbeta med stadens lokala miljökvalitetsmål och miljöprogrammet. Några viktiga områden är:

- Minskad klimatpåverkan
- Ökad andel hållbart resande
- Ökad resurshushållning
- En sundare livsmiljö
- Främjad biologisk mångfald
- Tillgängliga och varierade parker och naturområden
- Göteborgs Stad som föregångare

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen

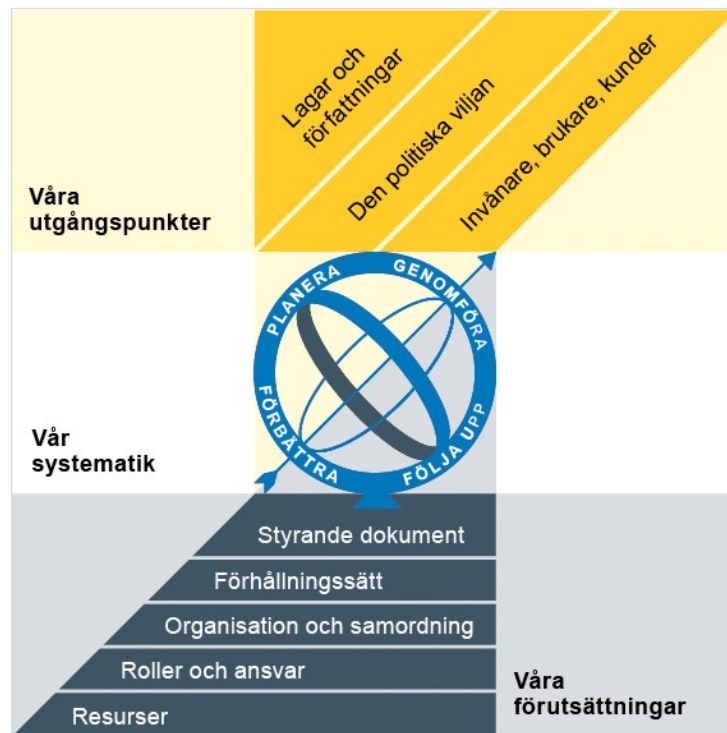
av hållbar utveckling

Reglerande styrande dokument

► Policy
Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

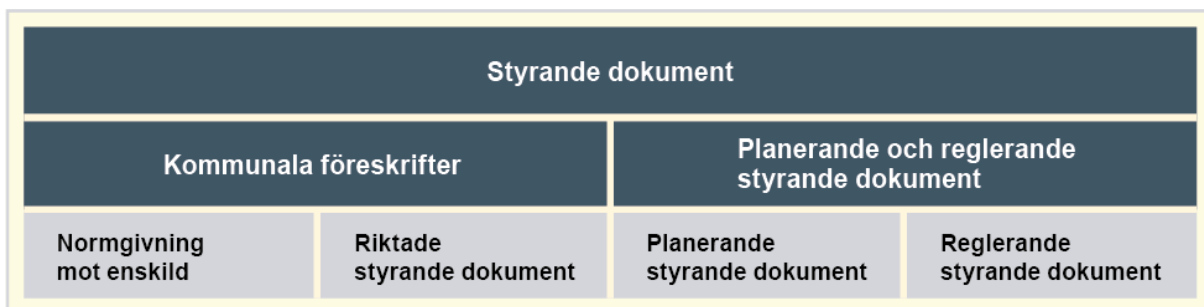

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads policy för den ekologiska dimensionen			
Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning]	Gäller för: [Text]	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: [Dokumentsort]	Giltighetstid: [Giltighetstid]	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna policy.....	3
Vem omfattas av policyn.....	3
Bakgrund	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Stödjande dokument	4
Policy	5

Inledning

Syftet med denna policy

Syftet med policyn är att slå fast Göteborgs Stads gemensamma åtaganden och styrande principer för arbetet med den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling.

Policyn, som är det övergripande reglerande styrande dokumentet inom den ekologiska dimensionen, syftar också till att förtydliga grundsatser som bärs vidare i övriga reglerande och planerande styrande dokument på området.

Utifrån policyn kan nämnder och bolagsstyrelser komplettera med verksamhets specifika policydokument som en del av sin systematiska miljöledning¹.

Vem omfattas av policyn

Denna policy gäller tillsvi vidare för samtliga nämnder och bolagsstyrelser samt reglerar inriktningen för det stadsövergripande arbetet.

Bakgrund

Göteborgs Stad har stärkt sin miljöstyrning på flera sätt. Kommunfullmäktiges beslut om miljö- och klimatprogrammets mål och strategier, samt det gemensamma miljöledningssystemet, utgör två bärande delar i stadens miljöstyrning. Denna policy innehåller åtaganden och styrande principer som ytterligare en del av förstärkningen.

Göteborgs Stad stärker även sin styrning i förhållande till de globala hållbarhetsmålen och samtliga nämnder har fått förtydligat i sina reglementen att organisationerna ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030. Där anges också att de tre dimensionerna ska samspela och stödja varandra. Åtaganden för den ekologiska dimensionen i denna policy är därför formade för att stödja direktiven för hållbar utveckling som en sammanhängande helhet.

Koppling till andra styrande dokument

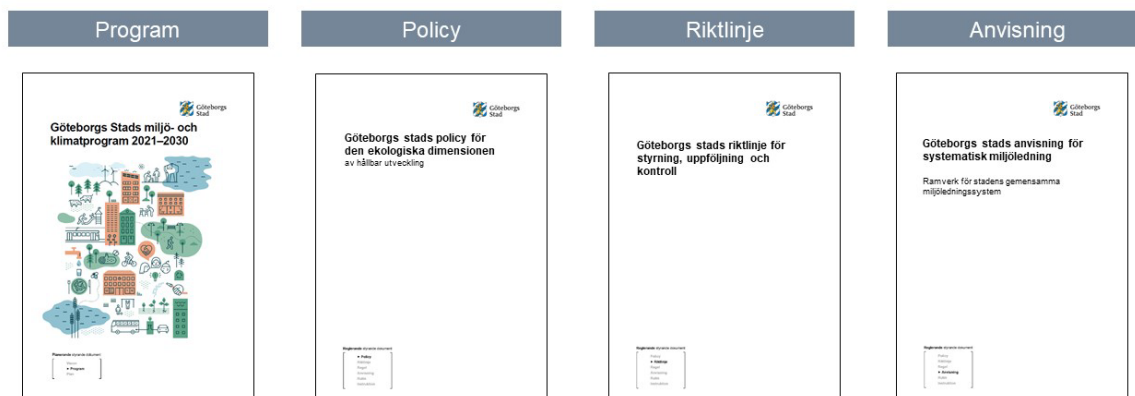
Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram är det övergripande planerande styrande dokumentet för arbetet inom den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling tillsammans med kommunfullmäktiges budget. Programmet visar riktningen och är den gemensamma plattformen för stadens långsiktiga strategiska miljöarbete. Det lägger grunden för omställningen till en ekologiskt hållbar stad 2030. Dessutom har staden program och planer som anger önskad utveckling inom specifika områden (Se Intranät och Miljöarbete i staden).

Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning har nära koppling till riktlinjen för styrning, uppföljning och kontroll och är ramverket för stadens miljöledningssystem. Den uttrycker stadens gemensamma basnivå för att styra den ekologiska dimensionen och syftar till att effektivisera styrningen så att staden ska få bättre förutsättningar att minska

¹ Se Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning

sin sammantagna negativa miljöpåverkan samt öka måluppfyllelsen i gemensamma mål. Dessutom finns ett antal rutiner som reglerar hanteringen av ett antal miljöaspekter (se intranät och Miljöarbete i staden).

Fyra viktiga styrdokument för stadens miljöarbete

Denna policy fokuserar på den ekologiska dimensionen men med hänsyn till stadens ambitioner inom övriga dimensioner av hållbar utveckling som uttrycks i en stor mängd reglerande och planerande styrande dokument. På den sociala sidan finns starka beröringspunkter kring invånarnas livsmiljö och livsvillkor och på den ekonomiska kring tillväxt, attraktions- och innovationskraft.

Stödande dokument

Det finns en rad olika stöd kopplade till den beslutade styrningen ovan. På stadens intranät² finns vägledningar, filmer och mallar samlade för att underlätta förvaltningars och bolags miljöarbete.

² Miljöarbete i staden

Policy

Så stärker vi styrningen

- De ekologiska, sociala och ekonomiska dimensionerna av hållbar utveckling är varandras förutsättningar och behöver styras samordnat och långsiktigt. Den ekologiska dimensionen ska beaktas i allt beslutsfattande, tillsammans med den sociala och ekonomiska, för att vi ska finna hållbara alternativ som bidrar till god livsmiljö och trygga livsvillkor i Göteborg nu och i framtiden. Uppföljning och rapportering ska, i ett så tidigt och påverkbart skede som möjligt, lyfta eventuella målkonflikter för att den politiska ledningen ska kunna göra avvägningar.

Så ser vi på vår roll

- Göteborgs Stads organisation är genom sina många och skiftande roller och uppdrag en av de största lokala aktörerna för hållbar utveckling och ska ta en offensiv roll i att ställa om till det hållbara samhället och för att uppnå målen i Agenda 2030.
- Göteborgs Stad ska vara en föregångare och profilera sig som en progressiv stad i att förebygga och åtgärda miljö- och klimatproblem. Miljö- och klimatarbetet ska präglas av mobilisering, kraftsamling och hög takt i genomförandet.

Så tar vi ansvar

- Tillsammans och var för sig ska Göteborgs Stads verksamheter ta ansvar för sin direkta och indirekta miljöpåverkan. Vi ska uppfylla lagar och andra krav med ambitionen att göra mer än lagen kräver.
- Göteborgs Stads verksamheter ska sluta upp kring gemensamma miljö- och klimatmål för att minska stadens totala belastning och uppfylla de globala hållbarhetsmålen. Som viktig aktör i Göteborg sätter vi medvetet ambitiösa mål som driver på omställning och förändringstakt.
- Vår organisations förutsättningar och handlingsutrymme är avgörande för förmågan att genomföra åtgärder och åstadkomma resultat. Därför ska det strategiska arbetet inriktas på att stärka eller omforma de strukturer som behövs för förändring. Det förutsätter en vilja att kompromissa och samarbeta för att motverka att specifika intressen står i vägen för långsiktigt hållbara lösningar.

Så involverar vi

- För att åstadkomma samhällsförändring i den takt som krävs, utvidgar vi gränsen för vad Göteborgs Stad råder över genom att samverka inom och utom staden med invånare, näringsliv, akademi, intresseorganisationer och andra städer.
- Göteborgs Stad ska skapa förutsättningar för att de som lever, besöker och verkar i staden kan agera hållbart. Vi sprider och kommunicerar data, kunskap och erfarenheter om hållbarhetsarbete och miljö- och klimatmål för att öka förståelse och handlingsvilja.

Så arbetar vi

- Vi kombinerar systematiska, enhetliga arbetsformer med dynamiska och innovativa angreppssätt för största möjliga genomslag. Stadens gemensamma miljöledningssystem är basen som säkerställer en ordnad, integrerad och förbättringsriktad styrning genom organisationens alla nivåer.
- Det strategiska arbetet ska tackla utmaningar brett över uppdrags-, organisatoriska och kunskapsmässiga gränser. Ansatsen är att tänka nytt, testa, justera under arbetets gång och snabbt ställa om för ökad effekt. Det driver oss till ständig utveckling och ökad verkningsgrad av våra insatser.